

[Gert Petersen]

nalt amerikansk anliggende? Jeg synes, det er stærkt, hr. udenrigsminister, at sige den slags ting, som ganske enkelt ikke er rigtige – i hvert fald er uforenelige med den omstændighed, at USAs regering sender en sådan gruppe rundt, og at sagen i disse dage forhandles i NATO.

Jeg vil understrege, at denne forespørgsel ikke er udtryk for antiamerikanisme. Det er den ikke bl.a. af den enkle grund – og det bør enhver kunne se – at der også i USA er en kolossal opposition imod denne plan. Men det er, som om de borgerlige politikere her i folketinget siger: right or wrong, my president, uanset hvad den amerikanske præsident gør, er han min, og vi støtter ham! Heldigvis er det ikke synspunktet i USA, og som følge deraf er der en vældig opposition imod Reagans planer. Jeg har her kunnet citere først og fremmest fra New York Times, der er en amerikansk avis. Så kan man fortælle mig, at det er vældig godt, at der er en fri presse i USA, og det synes jeg så sandelig også. Det synes jeg også der skulle være i Sovjetunionen og alle andre steder – det er noget skidt, at der ikke er en fri presse dér – men ikke desto mindre er det altså New York Times, som bortset fra det med skuespilleren har anvendt udtryk om præsident Reagan – og jeg skal gerne læse dem op senere, hvis det er nødvendigt – som jeg er helt sikker på ville fremkalde den danske udenrigsministers vrede. Så kan man sige: én ting er, hvad de siger derovre, men har vi lov til at tale grimt om bestemte sider af amerikansk politik, hvis vi ikke sympatiserer med den? Ja men lad os nu lige se, hvordan virkeligheden er.

Den britiske udenrigsminister, som jeg er kommet i selskab med i denne sag modsat hr. Ivar Hansen og andre, har lige fået hældt en skidtspand ud over hovedet af viceforsvarsminister Perle, som har brugt de stærkeste udtryk om den britiske udenrigsminister, fordi Sir Geoffrey Howe har kritiseret forskellige aspekter af stjernekrigsprojektet. Og vi har også oplevet, at den samme viceforsvarsminister Perle for nogle måneder siden sammen med andre amerikanske politikere blandede sig enormt i dansk politik og gik vældigt til angreb på bestemte opfattelser herhjemme, så jeg synes, man skulle lægge de fine fornemmelser til side. Dette her drejer sig ikke om at være pro- eller antiameri-

kansk. Det drejer sig om, hvordan man stiller sig til en bestemt amerikansk politik, som støttes af nogle i USA, muligvis et flertal, det ved jeg ikke. I Repræsentanternes Hus har Reagan ikke flertal; der er faktisk et flertal af den amerikanske befolkning, som ved valg af sine direkte repræsentanter har udtrykt modvilje mod republikanerne og præsident Reagan, og det er altså dem, jeg er i selskab med.

Jeg tror altså, der er muligheder for at få bremset meget af dette her, men det forudsætter et samarbejde på tværs af grænserne, og i dette tilfælde, kan jeg godt sige til den borgerlige opposition, er det ikke et samarbejde på tværs af grænsen til Sovjetunionen, men et samarbejde på tværs af grænsen til USA med de mange amerikanere – efter alt at dømme et flertal – som også er imod disse planer. Naturligvis skal vi støtte dem og prøve på at få bremset dette her, for det drejer sig om noget helt nyt.

Udenrigsministeren var selv inde på – og jeg synes, det var godt og rigtigt – at der er en risiko ved at koble den slags defensive systemer sammen med offensive systemer. Det var den risiko, man indså i slutningen af 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne, og derfor indgik man ABM-traktaten. Men den risiko eksisterer stadig væk, og jeg mærkede mig, at udenrigsministeren erkendte det. Det, der er det nye i denne situation, er, at der nu åbent tilstræbes en sådan kobling. Så kan man henvise til, at præsident Reagan har sagt, at man vil afskaffe de offensive systemer, når først man har opbygget de defensive, men heroverfor står det, som – undskyld, men det er altså en amerikansk kilde – New York Times har observeret, nemlig at man, samtidig med at man starter stjernekrigsprojektet, også sætter et program i gang for disse avancerede strategiske missiler, der skal være i stand til at gennembyrde ethvert sovjetisk stjernekrigsforsvarsprojekt i rummet, og så er vi jo tilbage i situationen med en kobling af defensive og offensive systemer. Her må man altså undskylde mig, og der er givetvis en stor forskel, men jeg har ikke den jættetro på, at USA ved alle lejligheder vil handle ansvarsbevidst og koldblodigt og i fredens interesse. Jeg tror også, at det kan kortslutte derovre, og hvis mulighederne for en sådan kortslutning er til stede, er risikoen naturligvis så meget desto større.